

Urządzenia oświetlenia ulicznego G1 pkt. 7

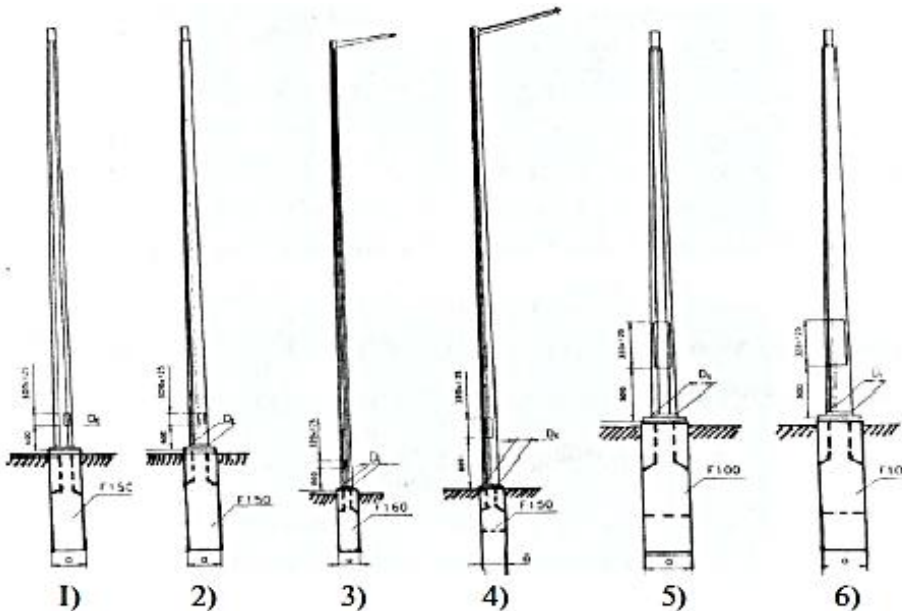
A. Montaż

1. Jak jest montowane oświetlenie elektryczne ulic?

Oświetlenie elektryczne ulic w zasadzie jest montowane naspecjalnie przeznaczonych do tego celu typowych słupach żelbetonowych lub latarniach stalowych, ale częstórnież na słupach napowietrznych linii elektroenergetycznych niskiego napięcia.

2. Jakie typy słupów stosuje się w sieciach kablowych oświetlenia ulicznego?

W sieciach kablowych oświetlenia ulicznego stosuje się różne typy słupów, wykonywane według dokumentacji indywidualnej, a także rozwiązania opracowane i dostarczane przez różnych producentów, przedstawione w ich firmowych katalogach. Są to słupy żelbetonowe i słupystalowe (rys. 1)

Rys.1 Słupy stalowe ocynkowane oświetlenia elektrycznego:

1 – słupy uliczne wysięgnikowe proste sześciokątne, 2 - słupy wysięgnikowe proste stożkowe, 3 - słupy wysięgnikowe jednoramienne ośmiokątne, 4 - słupy wysięgnikowe jednoramienne stożkowe, 5 - słupy oświetlenia parkowego sześciokątne, 6 - słupy oświetlenia parkowego stożkowe.

3. Jakie źródła światła stosuje się do oświetlenia ulic?

Do oświetlenia ulic stosuje się wysokoprężne lampy wyładowcze rtęciowe, metalohalogenkowe i sodowe, montowane w różnych oprawkach oświetleniowych do oświetlenia dróg. Obecnie stosuje się źródła elektroniczne typu LED.

4. Co obejmuje montaż wyposażenia elektrycznego latarni?

Montaż wyposażenia elektrycznego latarni obejmuje:

- wciągnięcie przewodów w trzony latarni i wysięgniki,
- wprowadzenie kabli do wnętrza słupów,
- zainstalowanie tabliczek zabezpieczających,
- wykonanie połączeń przewodów i kabli w oprawkach i natabliczkach zabezpieczeniowych,
- wykonanie połączeń ochrony przeciwporażeniowej.

5. W jaki sposób należy wykonać ochronę przeciwporażeniową latarni?

Ochronę przeciwporażeniową należy wykonać zgodnie z wymogami normy. W przypadku samoczynnego wyłączenia zasilania-jako środka ochrony przed dotykiem pośrednim w układzie sieci TN - należy do każdej latarni doprowadzić przewód ochronny PE lub wykorzystać do ochrony przewód ochronno-neutralny PEN, jeżeli przekrój przewodu PEN jest nie mniejszy niż 10 mm² Cu lub 16 mm² Al i podłączyć do zacisku ochronnego latarni i zacisku ochronnego tabliczki. W przypadku samoczynnego wyłączenia zasilania jako środka ochrony przed dotykiem pośrednim w układzie sieci TT należy przez otwór kablowy w fundamencie każdej latarni doprowadzić do jej wnętrza instalację uziemiającą (wg projektu sieci) i połączyć ją z zaciskiem ochronnym latarni. Ponadto zacisk ochronny latarni należy połączyć przewodem z zaciskiem ochronnym tabliczki zabezpieczeniowej.

6. Co wchodzi w zakres sprawdzenia podczas wykonywania sieci oświetlenia ulicznego?

Podczas wykonywania sieci kablowej oświetlenia ulicznego należy sprawdzić prawidłowość:

- wykonania rowów kablowych,
- ustawienia słupów,
- ułożenia kabli przed zasypaniem rowów,
- montażu przewodów ochronnych.

Podczas wykonywania sieci oświetleniowej napowietrznej należy sprawdzić prawidłowość:

- ustawienia słupów,
- zamocowania wysięgników,
- montażu przewodów ochronnych.

7. Jakie badania należy wykonać przed przekazaniem sieci oświetlenia ulicznego do użytkowników?

Przed przekazaniem sieci oświetlenia ulicznego użytkownikom należy wykonać następujące badania:

- sprawdzenie zgodności kabli, przewodów, osprzętu, słupów, wysięgników i opraw z dokumentacją techniczną,
- sprawdzenie prawidłowości naciągów i zwisów przewodów linii napowietrznej,
- sprawdzenie prawidłowości wykonania ochrony przeciwporażeniowej,
- sprawdzenie ciągłości żył kabli, przewodów instalacji zasilającej i przewodów ochronnych,
- pomiar izolacji kabli i przewodów,
- pomiar skuteczności ochrony przeciwporażeniowej,
- pomiar rezystancji uziomów roboczych,
- pomiar natężenia oświetlenia.

B. Eksploatacja sieci elektrycznego oświetlenia ulicznego

1. Kiedy sieć elektrycznego oświetlenia może być przyjęta do eksploatacji?

Sieć elektrycznego oświetlenia ulicznego może być przyjęta do eksploatacji po stwierdzeniu, że:

- odpowiada wymogom określonym w normach i przepisach dotyczących budowy sieci elektrycznego oświetlenia ulicznego,
- wykonana została zgodnie z dokumentacją techniczną i warunkami technicznymi,
- odpowiada warunkom ochrony przeciwporażeniowej,
- zapewnia właściwe natężenie i równomierne oświetlenie,
- podział lamp oświetleniowych na poszczególne fazy zapewnia równomierne obciążenie,
- rezystancja izolacji odpowiada wymogom przepisów,
- protokół odbioru sieci po remoncie potwierdza zgodność parametrów technicznych z dokumentacją i warunkami technicznymi.

2. Kiedy sieć elektrycznego oświetlenia ulicznego wyłączona przez zabezpieczenie może ponownie włączyć pod napięcie?

Sieć elektrycznego oświetlenia ulicznego wyłączoną przez zabezpieczenie można ponownie włączyć pod napięcie po usunięciu przyczyn wyłączenia, a w razie nie stwierdzenia tych przyczyn – po wykonaniu próbnego włączenia.

3. Ile może wynosić liczba niesprawnych źródeł światła elektrycznego w stosunku do ogólnej liczby źródeł światła?

Liczba niesprawnych źródeł światła elektrycznego w stosunku do ogólnej liczby źródeł światła nie powinna przekraczać w odniesieniu do:

- oświetlenia centralnych i głównych dróg w granicach miast - 5%,
- oświetlenia dróg krajowych - 10%,
- oświetlenia innych dróg - 15%.

Dopuszczalna liczba niesprawnych źródeł światła oświetlenia drogowego dotyczy 100 kolejnych opraw dowolnie wybranego ciągu oświetlenia jednej lub kilku dróg w granicach miast. Dopuszczalna liczba niesprawnych źródeł światła w przypadku dróg w granicach miast, na których zainstalowano kilka lub kilkanaście opraw, nie powinna przekraczać 20% ogólnej ich liczby i dotyczyć kolejnych opraw.

4. W jakich terminach i w jakim zakresie przeprowadza się oględziny sieci elektrycznego oświetlenia ulicznego?

Terminy i zakres oględzin sieci elektrycznego oświetlenia ulicznego powinny być ustalone w instrukcji eksploatacji z uwzględnieniem warunków i miejsc zainstalowania i rodzajów dróg. Oględziny powinny być przeprowadzane nie rzadziej niż raz w roku.

Podczas przeprowadzania oględzin sieci elektrycznego oświetlenia ulicznego należy dokonać oceny stanu urządzeń i sprawdzić w szczególności:

- stan widocznych części przewodów, głównie ich połączeń osprzętu,
- stan czystości opraw i źródeł światła,
- stan ubytków źródeł światła,
- stan ochrony przeciwporażeniowej,
- poziom hałasu i drgań źródeł światła,
- stan urządzeń zabezpieczających sterowanie,

- stan napisów informacyjnych, ostrzegawczych oraz oznaczeń,
- wskazania aparatury kontrolno-pomiarowej.

Nieprawidłowości stwierdzone w czasie oględzinnależyusunąć i w razie potrzeby wykonać zabiegi konserwacyjne dotyczące źródełświatła i opraw.

5. W jakich terminach i w jakim zakresie przeprowadza sięprzeeglądy sieci elektrycznegooświetlenia ulicznego?

Przeeglądy sieci elektrycznego oświetlenia ulicznego przeprowadza się raz na dwa lata - dla oświetlenia głównych dróg w granicachmiast i raz na 3 lata - dla pozostałych dróg.

Przeeglądy powinny obejmować w szczególności:

- szczegółowe oględziny,
- sprawdzenie działania urządzeń sterowania,
- sprawdzenie stanu technicznego i pomiary skutecznościochrony przeciwporażeniowej,
- pomiary rezystancji izolacji,
- wymianę uszkodzonych źródełświatła,
- sprawdzenie stanu osłon i zamocowania urządzeńoświetlenia elektrycznego,
- badanie kontrolne natężeniaoświetlenia i jego zgodnośćz normą,
- czynności konserwacyjne i naprawy zapewniające poprawę pracy urządzeńoświetlenia elektrycznego.

6. W jaki sposób powinien być regulowany czas pracy sieci elektrycznego oświetleniaulicznego?

Czas pracy sieci elektrycznego oświetlenia ulicznego powinienbyć regulowany automatycznie (np. przekaźnikiem zmierzchowym,zegarem przełączającym) i być dostosowany do pory roku oraz warunków lokalnych.

7. Kiedy siec elektrycznego oświetlenia ulicznego powinna być przekazana do remontu?

Siec elektrycznego oświetlenia ulicznego powinna być przekazana do remontu, jeżeli stwierdzi się:

- pogorszenie stanu technicznego opraw, które uniemożliwią uzyskanie wymaganej wartości natężeniaoświetlenia,
- uszkodzenie zagrażającebezpieczeństwu obsługi lub otoczenia.

C. Organizacja bezpiecznej pracy przy sieciach elektrycznego oświetlenia ulicznego

1. Jak powinna być wykonywana praca przy sieciach elektrycznego oświetlenia ulicznego?

Praca przy sieciach elektrycznego oświetlenia ulicznego powinna być wykonywana w sposób bezpieczny niestwarzającyzagrożenia tak dla pracowników jak i dla osób postronnych w oparciu o „Szczegółowainstrukcję eksploatacji”.

2. Na jakie polecenie mogąbyć wykonywane prace przy sieciach elektrycznych oświetlenia ulicznego?

Prace przy sieciach elektrycznych oświetlenia ulicznego mogąbyć wykonywane: na polecenie pisemne, ustne lub bezpolecenia. Wykaz prac, które mogąbyć wykonywane bez polecenia oraz wykaz prac,które musząbyć wykonywane na polecenie pisemne lub ustne musibyc wyszczególniony w „Szczegółowej instrukcji organizacji bezpiecznej pracy przy sieci oświetlenia elektrycznego”.

3. Jakie prace mogąbyć wykonywane bez polecenia?

Bez polecenia mogąbyć wykonywane prace:

- związane z ratowaniem zdrowia i życia ludzkiego, środowiska orazurządzeń przed zniszczeniem,
- wymiana wkładek bezpiecznikowych (o nieuszkodzonychpodstawach) na tablicach oświetlenia w stacjach, szafkachoświetleniowych, słupach oświetlenia wydzielonego,
- inne prace wyszczególnione w instrukcji szczegółowej.

4. Jakie powinno byćwyposażenie brygady w sprzęt ochronny i narzędzia pracy?

Brygada powinna byćwyposażona w następującyosprzętochronny i narzędzia pracy:

- wskaźniknapięcia akustyczno-optyczny SN- 1 szt.
- wskaźnik niskiego napięcia-1 szt.
- drążek izolacyjny SN - 1 szt.
- uchwyt do bezpieczników mocy (z rękawem ochronnym) typu Bm - 1 szt.
- uziemiacze przenośne typu lekkiego wg potrzeb,
- rękawice elektroizolacyjne - 2 pary,
- tablice ostrzegawcze, zakazu, informacyjne- 1 komplet,
- znak drogowy ostrzegawczy „Roboty drogowe” - 1 komplet,
- przyrząd do pomiaru skuteczności ochrony przeciwporażeniowej - 1 szt.
- miernik izolacji - 1 szt.
- woltomierz - 1 szt.
- amperomierz cęgowy - 1 szt.

- apteczka pierwszej pomocy - 1 szt.

Ponadto elektryk powinien posiadać:

- kask ochronny - 1 szt.
- szelki ochronne - 1 szt.
- okulary ochronne - 1 szt.
- kamizelkę odblaskową ostrzegawczą - 1 szt.
- rękawice ochronne - 1 para,
- wskaźnik napięcia do 1 kV - 1 szt.
- torbę monterską elektryka - 1 szt.